

NAUJIENOS

VISU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXIII

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Pirma dienis, — Monday, January 9, 1978

SIUS EUROPON DAR 8.000 AMERIKOS KARIU

VILNIUJ YRA GRUPĖ HELSINKIO AKTAMS REMTI

Supažindinimas

1976 m. lapkričio 25 d. Vilniuje susidarė Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninė grupė, į kurią įeina penki asmenys:

1. Tėvas KAROLIS GARUCKAS, kunigas, jezuitas, mokslus ėjęs Vokietijoje ir Olandijoje; pokario metais kunigavęs Vilniaus arkivyskupijoje; o dabar klebonauja Ceikiniuose.

2. EITENAS FINKELŠTEINAS, tautinių mažumų atstovas, kilęs iš Lietuvos žydų, fizikos mokslų daktaras.

3. ONA LUKAUSKAITĖ-POŠKIENĖ, poetė, rašytoja, pedagogė, baigusi Kauno universitetą, tobulinosi Vienoje; prieš karą išleidusi du eilėraščių rinkinius, 1946 m. įėjusi į Lietuvos tautos tarybą, kurios daug narių buvo represuoti, o kiti — sušaudyti (čia buvo nuteistas ir poetas Kazys Boruta; tardomas poetas Kazys Jokubėnas, apie Tarybos veiklą buvo informuojamas poetas dramaturgas Balys Sruoga); poetė ragavo sovietų lagerių duonos Archangelsko ir Vorkutos apylinkėse.

4. VIKTORAS PETKUS, buvęs teistas už tai, kad pokario metais pirmininkavo atsikūrusiai Raseinių giminaičių ateitininkų kuopai; vėliau lėl teistas už antitarybines velteristines Jurgio Baltušaičio, Yaižanto, Bernardo Brazdžionio, Jono Aistio Nelės Mazalaitės raštų platinimą bei laikymą.

5. TOMAS VENČLOVA, poetas, vertėjas, kalbininkas, dirbęs Tautų universitete, o prieš išvažiuojant į Vakarus — Lietuvos Mokslų akademijos Istorijos instituto Filosofijos skyriaus; dabar grupės atstovas Vakarų se.

(Ela)

Nuo 1977 metų gruodžio 15 dienos VLIKo raštines vedėjo pareigas perėmė Rima Čerkelienė.

(Ela)

KĄ HANOJUS SLEPIA?

Vietnamas praėitą antradienį painformavo JAV Valstybės Departamentą, kad amerikiečių jachtą Brillig su trimis amerikiečiais — du vyrai ir viena moteris — kurią Hanojus spalio 12 d. aptiko Vietnamo vandenys ir areštavo, yra paleista į laisvę ir praėitą antradienį išplaukė į jūrą ir Pentagono pranešimu JAV jū-

Draugovinėlių sąskrydis

New Yorko rusų dienraštis Novoje Russkoje Slovo gruodžio 18 dienos laidoje atspausdino S. Roždestvenskio straipsnį "Draugovinėliai ir prievaizdos". Cituodamas laikraštį Sovetskaja Litva, autorius rašo, kad šią vasarą Lietuvoje vyko Sovietų Sąjungos "draugovinėlių" (pagelbinės policijos) sąskrydis. "Kaip žinoma", rašo autorius, "Lietuva sudaro nemažą rūpesčio sovietiniams valdovams: prasišveria nacionalizmas, auga jaunimo religinis auklėjimas, neabejotina trauka prie Vakarų ir kapitalizmo. Pagal turistų pranešimus ir pagal laiškus "iš ten", Lietuvoje vyko darbininkų streikai ir net bruzdėjimai".

Sąskrydžio dalyvių atsišaukime sakoma, kad "šimtatūkstantinė Sovietų Lietuvos draugovinėlių armija" ir toliau energingai gins sovietinio žmogaus, socialistinės valstybės ir partijos interesus".

Kaip žinoma, tos "draugovės" buvo sudarytos milicijai ir MVD agentams talkinti. Šimto tūkstančių skaičius palyginti mažai Lietuvai pats už save kalba.

Tame sąskrydyje buvo kalbama ir apie "nesveikus nacionalizmo, reiškinius" ir apie būtina reikala kovoti prieš "ideologinius mūsų priešų išpuolius".

Ateičiai sąskrydis numatė naują uždavinį draugovinėliams — kelti "patriotinį" judėjimą už socializmą ir partiją. (Ela)

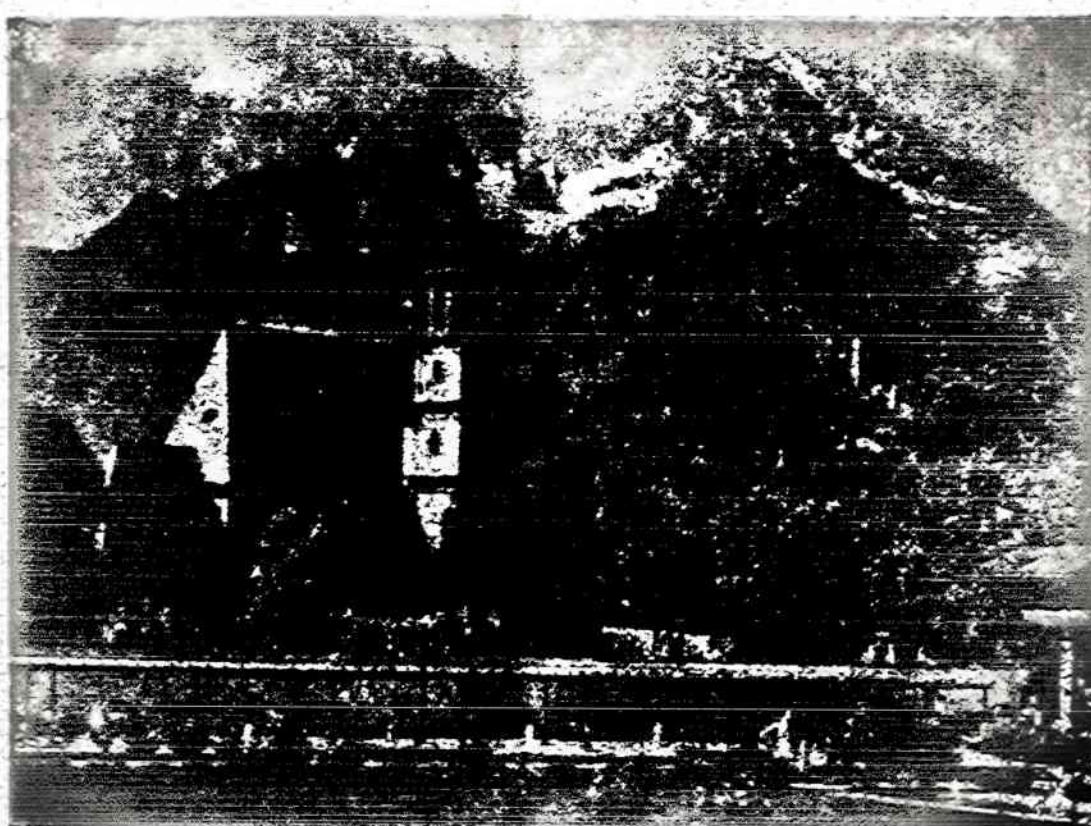
LENKIJOS KOMUNISTŲ EKONOMINĖS PROBLEMOS

Lenkijos komunistinės valdžios viršūnės pripažino, turinčios ekonominių "probleminių", kurioms pataisyti "reikalinga aiškių politinių ir ekonominų reformų programa". Tos reformos kaip būtina reikalingos, išdėstytos 14 kompartijos narių, jų tarpe ir buv. Lenkijos prezidento Edwardo Ochabo, laiške partijos pirmajam sekretoriui Edwardui Gierkui, primenant, kad naujos problemos reikalauja ir naujos tvarkos. Dėlto laiške siūlo, kad partijos lyderiai pradėtų dialogą su tauta.

"Reikalinga aiški pažiūrų konfrontacija ir su kitų partijų nariais, o taip pat ir su bepartiviais", rašoma tame laiške.

— Prezidentą Carterį labai šiltai pasveikino motina, buvusi Indijoje ir išakalbėjusi su kai kuriais naujais Indijos politikais vadais.

rose įeško, bet neranda, o praėjusį penktadienį tas pats Hanojus "pakoregavo" savo pirmąjį pranešimą, kad dėl blogo oro jachtą į jūrą dar neįplaukė, ir bus paleista su savo įgula plaukti, kai oras patalstys.

PIETU VOKIETIJOS GAMTOS VAIZDAS — BERCHTESGADENAS.
Paveiksle matome Hitlerio pilį — "pandro lizdą", į kurią pabrėžiamas žmogaus būdave labai sunku patekti. Hitleris planavo šią "lizdą" vadyti pasauli, bet jam nepavyko. Jis į patį nepasiekė šios savo pilies. Diktatorius Brežnevus taip pat pabrėžia vadyti visą pasaulį iš Maskvos, bet ir jam vargu pasisekė savo svajones įvykdyti. Brežnevus norėtų, kad rusai, į šią pilį šalia Lenino, nustumtų visus kitus komunistus į šalį.

VLIKO REZOLIUCIJOS

6. Seimas pataria VLIKo Tarybai ir Valdybai susisiekti su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, stengiantis išsiaiškinti, susitariti ir imtis atitinkamų veiksmų Lietuvos valstybiniam teštinumui sutvirtinti ir siekti jo pilnaties atkūrimo.

7. VLIKo Seimas didžiai vertina veiksmų konferencijų reikšmę tautos vadavimo pastangoms paremti ir apgalvestai, kad paskutinioji konferencija, dėl kai kurių priežasčių, dėtų pastangų nepateisino. Šeimas siūlo Valdybai imtis iniciatyvos šioms kliuviniams pašalinti.

8. Seimas taria, kad VLIKo veikla remiasi visuomenės pritarimu ir parama. Organizacijų tarpusavio geri santykiai lengvina ir skatina tautos vadavimo pastangas. Seimas pageidauja vis geresnių tarpusavio santykių ir auderintų veiklos.

9. VLIKo Seimas, įvertindamas glaudų VLIKo ir pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos bendradarbiavimą, siūlo jį stiprinti ir remti PLJ Sąjungos dalyvavimo politinėje veikloje.

VLIKas pritaria artėjančiai jaunimo politinei konferencijai ir įsipareigoja ją remti.

10. Seimas dėkoja Tautos Fondo vadovybei, atstovyboms ir igaliotiniams ir visiems aukotojams, ypač kanadiečiams, už gausias aukas, igalinančias vykdyti VLIKo uždavinius. Visuomenė prašoma dar labiau remti Tautos Fondą aukomis ir palikimais, nes Lietuvos laisvinimo darbai didėja.

11. Seimas sveikina VLIKo aiškų nusistatymą prieš sovietinę provokaciją ir smerkia visus tuos, kurie sąmoningai ir nesąmoningai pasiduoda joms ir tuo pasitarnauja Lietuvos okupantui.

12. Seimas dėkoja VLIKo Valdybai už atliktus darbus. Taip pat vertina jos ir kitų veiksmų pastangas išskirti Bergrado Eon taryboje Lietuvos laisvę ir

Izraelis pasieks taikos ir su Jordanija

Saudi Arabijos karalius yra įsitikinęs, Izraeliui pavyks pasiekti taikos sutartį ir su Jordanija. Kiekvienam aišku, kad Jordanijos karalius turės imti atsakomybę už palestiniečių įsitikimą ir Iprai. Jordanijos karalius jau turėjo bėdos su palestiniečiais, bandžiusiais nuversti Jordanijos karalių, bet jis laiku susigriebė, įspėjo savo kariuomenės štabą ir liepė nuginkluoti maištaujančius palestiniečius.

(Ela)

KELIONĖ ISVARGINO PREZIDENTĄ IR LYDEJUSIUS ŽURNALISTUS

Saudi Arabijos princas pripažįsta drąsų Egipto prezidento Sadato taikos iniciatyvą

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Jimmy Carteris, patarėjų ir žurnalistų lydimas, penktadienio naktį grįžo į Washingtoną iš ilgos 9 dienų kelionės. Penktadienį prezidentas pasakė kalbą Šiaurės Atlanto Sąjungos atstovams, davė jiems išsamius atsakymus į paklausimus, atsivėikino ir išskrido į Ameriką. Šeštadienį prezidentas ir jo žmona Rosalynn nutarė pailsėti. Prezidentas yra įsitikinęs, kad JAV prestyžas stori labai aukštai, prezidentas ir jo patarėjai visur buvo labai šiltai priimti.

Mano, kad rusai nori taikos

Daugelį nustebino prezidento Carterio pareiškimas, kad jis nežiūrėtų į turimas informacijas Briuselyje, yra įsitikinęs, taikiais sovietų valdžios motyvais. Jis mano, kad rusai vis dėlto nori taikos. Jis atsisakė aiškinti, kaip suderinti taikos norą su apsiginklavimui leidžiamomis tikiomis didelėmis sumomis. Prezidentas plačiai neaiškino, bet tikėtai pareiškė savo įsitikinimą apie taikios sovietų politikos tikslus. Kartu su prezidentu įvairiose vietose buvusieji patarėjai ir žurnalistai tvirtina, kad ne tik pats prezidentas, bet ir žurnalistai šioje kelionėje laisvą išvargę. Buvo dienų, kad jie gaudavo prigulti tikrai porai ir laukė. Nespaudavo išskirti iš vienos valstybės, atsakingi pareigūnai informuodavo apie naują valstybę, ten planuojamas kelti problemas ir baidymus siekti taikos. Artimuose kirtuose bei Vakarų Europoje ir

Arabai teisina Sadato iniciatyvą

RIJAD, Saudi Arabija. — Saudi Arabijos karalius Chaled ir kiti jo broliai — princas pareiškė įsitikinimą, kad Egipto prezidentas padarė labai reikšmingą žingsnį savo kelione į Jeruzalę. Saudi Arabijos valdytojai yra įsitikinę, kad niekad nebuvo tokių gerų sąlygų Artimųjų Rytų taikai, kokios šiandien yra sudarytos. Egipto ir Izraelio taikos delegacijos svarstė pačius pagrindinius klausimus. Kiekvienam aišku, kad kils dar nesuapratimų, bet Egipto prezidentas Sadatas yra įsitikinęs, kad dviejų mėnesių laikotarpyje pagrindiniai Izraelio ir Egipto taikos klausimai bus aptarti.

Japonai nepajėgę pasigiminti atomo bombos.

WASHINGTON, D. C. — Karalius apsimetęs Dr. K.

EUROPA VIENA NEPAJĖGTŲ APSIGINTI NUO SOVIETŲ INVAZIJOS

Prezidentas prizadėjo ateinančioms metams prašyti daugiau pinigų gynybos reikalingam

BRIUSELIS, Belgija. — Prezidentas Jimmy Carteris pareiškė, kad daug kalbų devynių dienų kelionės metu, bet bene pati svarbiausia bus pasakyta Briuselyje, Šiaurės Atlanto valstybių Sąjungos atstovams, susirūpinusiems Vakarų Europos laisve. Atrodo, kad prezidentas Carteris turėjo pakeisti kelias savo kalbos vietas, kai patyrė pačias paskutines informacijas apie sovietų bloko pasirošimus karui.

Lenkijoje veikia stipri cenzūra

NEW YORK, N. Y. — Prezidentas Carteris buvo nuskrėdęs į Lenkiją ir sutiko duoti komunistinei valdžiai 200 milijonų dolerių kreditus Amerikos įvairių mėsiui pirkti. Prezidentas, besikalbėdamas su partijos pirmuoju sekretorium ir atsakinėdamas valstybės pareigūnais, priminė apie pagrindines žmogaus teises ir laisvą informaciją pasikeitimą, bet su valdžios pareigūnais mažai ką tegalima išsiaiškinti. Lenkijoje, kaip ir sovietų Sąjungoje visą spaudą cenzūroja Lenkijos komunistai. Kad reikalinga būtų aiškesnis, šio mis dienomis New Yorką pasiekę 70 puslapių lenkų parašytas raštas, kuriame smulkiai nurodoma, kaip komunistinė lenkų valdžia viską cenzūroja. Lenkams, pav., uždrausta diskutuoti šiandieninius visuomeninio gyvenimo klausimus, keliant viešum dabartinį visos problemos tvarkymą. Galima kalbėti, kaip nevykusiai anksčiau šie klausimai buvo tvarkomi, bet negalima leisti dabartines.

Prašo naikinti laužą Aliaskoje

JUNEAU, Aliaska. — Vietos gubernatorius kreipėsi į federalinę valdžią, kad ji galimai greičiau išvalytų didelius laužo laukus, paliktus įvairiose Aliaskos vietose. Aliaskoje klimatas yra šaltas, negu kitose valstijose, todėl sunkvežimiai ten greičiau susinesioja ir reikia juos verst į lauzą. Senų sunkvežimių laužo laukai pastebimi prie kiekvieno didesnio miestelio arba vieškelio. Gubernatorius mano, kad toki laužai gadina orą, žemę ir Aliaskos gamtą. Be to, labai daug įvairaus laužo atsirado, kai teko vežti didžiausius vamzdžius ir kitokią medžiagą degalų tekmei praveisti. Gubernatorius mano, kad federalinė valdžia privalėtų reikalauti, kad visoks laužas būtų naikinamas.

bet F. York tvirtina, kad Japonijos mokslininkai stengėsi pasigiminti atomo bombą, bet nepajėgė to padaryti. Japonai turėjo kelias pagrindines žinias apie ruošiamą atomo bombą, bet jų techniškos priemonės buvo labai silpnos, jie negalėjo pasigiminti uranijaus 235. Šis uranijus būtina reikalingas nuolatinei atomo reakcijai. Nepajėgę pasigiminti reikalingo uranijaus, jie atsisakė nuo viso atomo bombos planavimo.

— Žurnalistai tvirtina, kad Indijos premjeras Desai labai greitai orientuojasi užsienio politikoje ir gali greitai daryti sudėtingus arandimus. Jis yra įsitikinęs, kad Indija Gandhi pakankamai lėtai domėjosi Europos nesivėrs.

KALENDORIUS

Sausio 9: Marcijona, Julijonas, Gabija, Juosta, Algis, Ringaila, Tyvaitis.

Saulė iškyla 7:12, leidžiasi 4:38. Oras vėsi, gaila saulės.

III Mokslo ir kūrybos simpoziumas

(Komentaras)

(Tęsinys)

Kita intelektualinės kultūros kryptis nepasitenkina vien tradicinių vertybių palaikymu, bet ieško radikaliai naujų sprendimų, kas savaime sukelia konfrontaciją su valdžios slenkstiais ir nusistovėjusiomis visuomeninė ar tautinė pažiūromis.

Išsėmiant iš šio apibūdinimo dr. Kavolis su nuoskauda pasisakė apie nepriklausomybės metu įvairių cenzūrų ir politinių spaudimų varžomą lietuviškos intelektualinės kultūros padėtį, kurios liūdnas pasėkmes juntame Lietuvos pagrindinio spaudimo ir išsivijos kultūriname gyvenime. Visoje pagrindinio spaudimo nerandame bent vieno straipsnio, kurį galima būtų kvalifikuoti kaip intelektualinį svarstymą. Pagrindinio spaudimo dominuoja dokumentalinė medžiaga, esamos podėties apžvalgos, polemika ir moralizavimas.

Be šių ypatybių, kaip pagrindinio, taip ir išsivijos spaudime, nesisakytą nuo savos tradicinės cenzūros ir nepakantų kitai pažiūrai ar minčiai. Pvz. Venclovos straipsnis Lietuvos žydų tragedijos klausimu nerado vietos lietuviškoje pagrindinio spaudime, bet tilpo sovietų žydų samizdate, iš kur pateko Vakarų spaudą ir buvo perspaudintas viename kitame lietuviško išsivijos spaudos organe.

LKB Kronika, skaitoma seniausiu ir rimčiausiu pagrindinio laikraščiu, bet joje nerandame medžiagos apie kitų religijų ar pasaulėžiūrinių sąjūdžių padėtį ar jų veiklą. Ideologinis uždumas, cenzūra ir nepakanta kitai minčiai, neišvengiamai gimdo intelektualinės kultūros deformaciją.

Padaręs šį apibūdinimą, prelegentas visu sveriu atsigrėžė prieš tarybinius kultūrininkus, kurie būdami pajungti partijos tarnybai, senai prarado intelektualinį integralumą, nes už kiekvieną laisvę mintį gali patekti į psichiatrinę ligoninę.

Dar literatūroje ir jos kritikoje tarpe prasiverčia viena kita originalinė mintis, ir savo intelektualiniu lygiu gali prilygti išsivijos tos srities kūrėjams. To kio masto pagarsėjusių mokslininkų, kaip Avizienis, Gimbūtiene, Greimas, žinomų Amerikos ir Vokietijos mokslininkų sluoksniuose, sovietinė Lietuva neturi nė vieno.

Marksizmas, kaip istorinio nauginimo metodas senai yra miręs Sovietijoje ir pakeistas koku tai marksistiniai leninistiniai surogatai, kurį kaip sakant, dalina masių protams deformuoti.

Sov. Lietuvos ideologai nedrįsta kitaip gildinti pasirodžiusių išsivijoje veikalų, kaip nurodant jų išskeltų minčių prieštaravimą leninistinėms dogmoms. Imant dėmesį, kad iš visos lietuvių išsivijos tik apie 50.000 vartoja literatūrinę lietuvių kalbą ir neturi jokios globos iš vyriausybės pusės, palyginus jos atsiekto kultūrinio laimėjimo su 3 milijonų sovietinės Lietuvos pasiektais rezultatais lietuviškos kultūros srityje — jie pasidaro dar labiau iškalbingesni. Tą skirumą sudarė žmogaus laisvės ir pavergimo sąlygos.

Nepagalėjus karčios kritikos sov. Lietuvos kultūrininkų adresu, Kavolis atsigrįžo į išsivijos intelektualus. Čia jis surado rūšies deformacijas, plačiai išsiskiriančias išsivijos intelektualinio

Vilniaus panorama iš Gedimino kalno šlaito

gyvenime. Apibūdines šią padėtį, klausimo svarstymą perkėlė į moralinę plotmę.

Jei išsivijos kultūrininkas klasuoja faktus tikslu pagrįsti savo ideologinį ar religinį nusistatymą, pateisinti įvykdytus smurtus nepriklausomybės laikotarpyje ar okupacijų metu, tai kaip intelektualas praranda savo orumą ir moraliai atsistoja vienon plotmen su tarybiniais propagandistais. Tos rūšies kultūrinė „daryba“ veikia žlugdantį ir sa-vo visuomenę ir praranda pavergtumą į pavergtą tautą.

Kova prieš intelektualinės kultūros deformacijas negali būti nukreipta vien prieš tarybinius ideologus ar propagandistus, bet tuo pačiu laiku vykdoma prieš išsivijoje dar klestėjančias kitų rūšių deformacijas, jei norima užtikrinti savo integralumą ir atlikti mums istorijos pavestą uždavinį.

Firm komentarų šioje vietoje teks įterpti poraštines pasta-

bas. Baigus pranešimus įvykdytis diskusijose kun. J. Prunskis užprotestavo. Kavolio LKB Kronikos apibūdinimą, kaip besiselojančios vien katalikų reikalų gynimu. Nurodė, kad išvardinant uždarytas bažnyčias Vilniuje ir Kaune Kronikoje buvo paminėtos ir evangelikų.

Į tai atsakydamas dr. Kavolis pažymėjo, kad jam neseniai teko išsikalbėti su vienu atvykusiu iš Lietuvos asmeniu, kuris mėgino patalpinti LKB Kroniką į dokumentinę medžiagą apie evangelikų Bažnyčią padėtį, bet be sėkmės.

Kitoje parastėje tenka atžymėti istoriko Vinco Trumpos pasisakymą savo paskaitoje, skaitytoje literatūros sekcijoje, kam įžanginiame žodyje atžymėjo lietuvių rašytojų, mokslininkų ir intelektualų nesiskaitymą su tiesa. Mes mėgstame pirštu baidyti į tarybinius kultūrininkus, bet patys vardan religinių, ideologinių svarbiausią patriotizmo sumetimų, nesivarždami klasuojame tiesą. Vienus faktus nutylėdami, kitus neproporcionaliai išpūsdami sudarome fiktyvius vaizdus, neva moksliniu autoritetu paremtus, kuriais mėgiame nukonkuruoti tarybinius propagandistus.

Kaip matome dr. Kavolio tartas kietas žodis nebuvo vienišas. Jo kelioms mintims buvo girdimos dar DP stovyklose ir atvykus į Ameriką, bet tik tai uždarose patikimų pažįstamų ratuose, pusiau uždarose susirinkimuose ar nuosalesnioje spaudoje. Užtektų su tokiais min-

timis išeiti į viešumą, kaip praeities gausa pasipildytų ant draugų galvų.

Savos diktatūros moralinis palikimas, lydejęs tremtinius ir pabėgėlius per DP stovyklas, atkeliavo su naujųjų ateivių bangą į šį kraštą. Reikėjo 30 metų laiko, daugelio pranašavimų neišsipildymo, vyresniosios kartos išretėjimo, naujai susidarancios pasaulinės ir Lietuvos tikrovės įsisąmonimo, kad naujai ateinančios kartos galėtų išeiti į viešumą su naujomis idėjomis.

Dr. Kavolio kalboje nebuvo pasakyta, kad su II Pas. karu užsibaigė viena epocha ir lietuvių tautai tenka orientuotis į naujai susidarancią istorinę aplinką, kurioje privačios iškovoti savo egzistencijai vieta. Tačiau jo aiškus pabrėžimas skaitumo tarp kūrybinės ir tradicinės intelektualinės kultūros ir pasisakymas ne vien prieš tarybinių kultūrininkų deformacijas, bet ir prieš išsivijoje klestintį visose mokslo ir meno šakose tiesios klastojimą, aiškiai suponuoja tokią prielaidą.

Dr. Kavolio kalba, kaip minėjome, sukėlė didžiausias ovačijas, kas įrodė, išsivijos naujosios kartos vyksta dvasinis ir ideologinis lūžis, ir tuo pačiu atsidūrė Simpoziumo centre pasisakymai už dr. Kavolio išskeltas mintis ir idėjas.

Šioje vietoje tektų pasisakyti plačiau dėl šio reikšmingo reiškinio, bet teks nukelti į pabaigą, apžvelgus kitus Simpoziumo aspektus.

(Bus daugiau)

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

Pabrėžtinai priminiau delegacijai, jog darau taip, kaip buvo sutarta su Ministrų Taryba. Man sunku suprasti, kas tą sutarimą galėjo pakeisti. Aš buvau už tai, kad ginklu priešintumės smurtui, bet savo nusistatymą negalėjau įvykdyti, dėlto man nieko kito neliko, kaip pasislinkti iš Lietuvos. Taigi negaliu grįžti Kauną. Mačiau, jog tie žmonės, ypatingai gen. Kelpša, negalėjo suprasti, kodėl aš taip labai užsispyręs. Mat, kaip žinome, min. Galvanauskas nebuvo, nedalyvavo Min. Tarybos birželio 15 d. posėdyje, tai gal ir dėlto ir nesivaizdavo, jog Prezidentui pasigam nedera likti Lietuvoje, kada jai kertamas mirtamas smūgis. Kažkas pasirodė neaišku per mano dialogą su delegacija. Man pasirodė, kad ji buvo atsiųsta, kai kam smarkiai spūstelėjus min. pirminką. Baigdamas jai apsakiau, jog negrįšiu Kauną. Labai nusiminę visi trys atsisveikinę išėjo. Man jų buvo gaila, kad nesupranta susidariusios Lietuvoje būklės.

Beje, dar va, kas įdomu. Pakilus eiti iš kambario gen. Kelpšai ir min. Galvanauskui, paklausiau baro viršininką Žemaitį, kodėl prieš vakarienių Kybartuose sakė: tegu visi, kurie nori, eina per sieną, o paskui ją uždare? Iš kur tokia staigi atmaina? Uždarę sieną dargi Prezidentui, turinčiam vizuotą pasą? Apsidairęs aplinkui, lyg bijodamas, kad jo žodžių kas neišgirstų, susijaudinęs atsakė: Ir aš pats nežinau, iš kur. Pirmą buvo man sakytą leisti per sieną visus, o šit vėlai vakare įsakytą nieko neleisti. Man buvo prigrąžyta galva, atsakysias, jei to antrojo įsakymo nepaklausysias. Taigi, atleiskite!

Ir vėl ta pati delegacija prašosi į mane tarp 8—9 v. Sutikau priimti. Dabar kalbėjomės jau restorane, kur manieji, atvykę iš Kybartų, dalinosi savo išpučiais, gaudais jau man perbridus per upelį. Prūsosin. Susėdus prie staliuko, delegacija vėl mėgino, beveik tais pačiais žodžiais, perkalbėti mane, kad grįžčiau Kauną. Ta pati ir mano argumentacija, kad man nėra ko grįžti. Pridūriau, esąs tiek suvargęs, tiek daug naktų nemiegojęs, kad esu visai paliejęs, beveik ligonis. Keturiolikti metai nesu turėjęs atostogų. Esu būtinai reikalingas poilsio. Tačiau nesisileisčiau, jei galėčiau didžioji Lietuvos nelaimė kę padėti. Reikia manim tikėti, kaip esu pasakęs, jog mano buvimas Lietuvoje dabar jai daugiau pakenktų, nekai padėtų. Juk mane išsivijoje naudotų negarbingiems dalykams. Užuoat pasidavę išgaščiui, vertčiau sujuskiute, atsigoskite, pasikalbėkite, kodėl Prezidentas išvyko atostogų. Dirbkite, kėl galima, o kai nebegalima, tai žinokite patys, kas jums reikia daryti. Kelpša visdėlto, lyg prisipyręs, lyg širdį geltas, dar sykį mane paklausė, ar aš, grįšias, ar ne. Atsakiau: Ne! Matyti, jokie mano argumentai jo nepaveikė. Galvanauskas man priminė, jog kalbama apie naujo prezidento pastatymą, jei negrįžčiau. Atsakiau: Ligi esamas nėra atsiskęs (o jis nėra atsiskęs, tai žino ir Min. Tadyba), tol naujo statymas būtų priešingas mūsų Konstitucijai.

Taip ir baigėsi veltui Kauno delegacijos ryžtas parsivežti Prezidentą.

Palanki mums žinia iš Berlyno. Sėlojomes, nerimome šiaip ir taip spėliodami, laukėme žinių, ar bus mums leista gyventi Vokioje. Jau taip pat apie 12 val. karminkas paprašė mus vienan kambarin ir surasė iš mūsų žinias, kurios esti reikalingos pasams. Kurie turėjo pasus, iš jų jie buvo jo paimti ir mums pranešta, jog sprendimą, kas mums lemta, pasakysias jo viršininkas. Kiek palaukus viršininkas, Doktor Greefe, pranešė, jog mums leista palikti Vokioje. „O dabar, — pridūrė, — prašau be palydovo vieni nevaikšioti oran“. Beje, surasus iš mūsų žinias, valdininkas fotografas paprašė iš manęs ir gen. Musteikio leidimą atvaizdams numinti. Žinoma, linktelėję galvomis, sutikome. Fotografo mudu paskirai ir šeimais sėdinčius. Paklaustas, be ne spaudai fotografijos, valdininkas atsakė: Ne, tik atsiminti!

Karaliaučiu. Kas toliau? Vaziuoti Karaliaučiu. Jau ir geriausiai viešbutyje mums vieta numatyta. Džiaugiamės, jog teigiamai išspręstas taip sunkiai mus varginęs klausimas. Doktor Greefe pakvietė mus iš restorano stotin. Ten esą galima gauti geresnių pietų. Pavalgę leidžiamės kėlionen. Visiems paruošti automobiliai ir tik plk. Musteikiui buvo skirta vykti traukiniu su mūsų bagazu. Traukinys išsėisias apie pavakarį. Kai automobiliai buvo paduoti ir kai sėdome vaziuoti, vėl mus fotografavo ar filmavo. Vaziuojami mus lydi du karininkai ir pats Doktor Greefe. Lygūs, puikūs, mekskaltuoti, nedulka, Rytų Pūrsų keliai greitai rieda mašinos Karaliaučiaus linkui.

(Bus daugiau)

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 6 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

LIETUVOS AIDAI
Penkt. 9:30 - 10:00 v. v. - 1490 AM
Šešt. 8:00 - 10:00 v. v. - 106.3 FM
Veda K. BRAZDZIONYTE
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. - 778-5374

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 1/4%
Mutual Federal Savings and Loan
222 WEST CERMAR ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KALANAUAKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

SPAUDOS PLATINIMAS IR RĖMIMAS

Amerikos lietuviai gali pelnyt didžiulius gausia savo spauda: laikraščiais, žurnalais, knygomis ir t. t. Mes pralenkiam ir skaitlingesnes tautines grupes savo rastijs.

Čia mes galime pasirinkti, pagal savo politinius bei religinius įsitikinimus, sau atitinkamos dvasos laikraštį ar knygą. Kitaip ir negali būti gyvenant demokratiškame laisvųjų krašte.

Skaitančios visuomenės skaičius metai iš metų vis mažėja. Senieji iškeliauja negrįžtamai, o iš jaunųjų dalis pereina prie anglų kalbos laikraščių ir knygų, nes jiems, baigusiems čia mokyklą lengviau suprantama. Tačiau pagrindiniai spaudos ramsčiai yra senoji ir vidurinioji karta ankstyvesniųjų ir vėlesniųjų ateivių. Daug vilčių tenka dėti į jauniasnįją kartą, kur lankė lietuistines mokyklas ir kuriose lietuvių kalbą vartoja lygiai gerai kaip ir anglų. Jų pareiga yra papildyti prarastąją skaitytųjų bei spaudos bendradarbių eilę.

Mūsų laikraščių leidėjai negali išlaikyti vien tik iš prenumeratorų mokesčių, nes jos yra neskaitlingos ir neaukšta kaina. Todėl leidėjai priversti ieškoti kitų šaltinių, kaip tai, aukų, palikimų, skėbimų loterijų, parengimų pajamų ir t. t.

Šiais laikais, ypatingai, padidėjo išlaidos, nes žymiai pabrangėjo popieris, spausdinimo priemonės ir darbas, o taip pat ir pašto išlaidos. Tadėl, norėdami išlaikyti savo spaudą, neturim būti abejingi jos remimui ir platinimui.

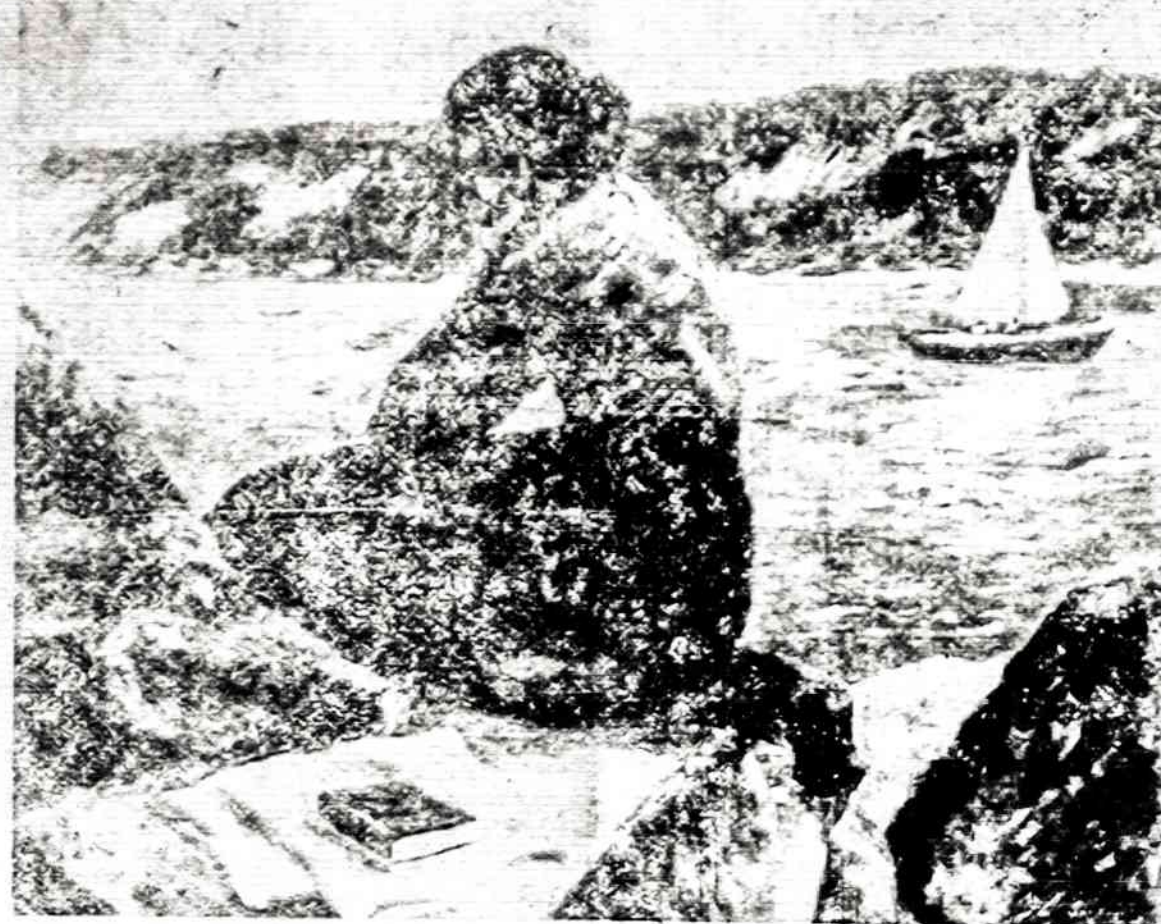
Amerikos L.B. kiekvienais metais skelbia spaudos platinimo mėnesį. Tai geras sumanymas. Tačiau, tą gerą sumanymą užtemdė trumparegiška partinė politika.

Į platinamų laikraščių sąrašą neįtraukė plačiai skaitomam dienraščiui "Naujienos" nes jos atvirai kritikuoja L.B. valdybos veiklą ir daromą žalą bendruomenei. Jos nekritikuoja pačios b-nės idėjos. Kritikos nepakenčia, bet kokios rūšies diktatoras. Jos spaudą kontroliuoja grie-

štos cenzūros pagalba. Laikas būtų suprasti, kad šiame krašte to negalima pritaikinti. L.B. vado vai, tokiu spaudos rūšiavimu, pastatė save į mizerną padetį. Dar daugiau, kad sunaikinti ju veiklai nepritaranti laikraštį, skleidžia gandus, kad "Naujienos" greit susiliks viduos, kad jos neturi skaitytojų, kad finansiniai bankrutuoja ir kad redaktoriai, pagal anoniminį šmeistų leidinį, yra baisūs žmonės. Toks spaudos terorizavimas jaučiamas ir kitų laikraščių, kurie kritiškai parašo L.B. klausimu. Ši grašiniama, kad nutrauks prenumeratą ir laikraščio nerems. Laikraščiai, nenorėdami prarasti skaitytojų, dėl "šventos ramybės" geriau neliečia L.B. veiklos kritikuojančių klausimų. Tenka stebėtis, kad dėl tokio spaudos terorizavimo, kai kurie "Naujienų" skaitytojai, užsisakdami dienraštį arba siusdami aukas, prašo jų pavardžių neskelbti. Berekalinga baimė. Nebė tie laikai, kaip prisimenu Neprikli. Lietuvoj kunigai per išpažintį klausdavo, kokį laikraštį prenumeruojai? Jeigu ne jų jdiologijos ar religijos — rizikuojai išrišimo.

Suprantama, kad valia kiekvienam pasirinkti remti tokį laikraštį, kuris yra jam arčiau širdies. Tas pats liečia ir politines organizacijas. Jos remia spaudą, kuri stovi arčiau jų jdiologijos. Tačiau, tos organizacijos, kurių nariai yra įvairių politinių bei religinių įsitikinimų, kaip pav., L.B. Liet. pensininkų d-jos, šauliai, karių Ramovės ir tam panašiai, nežiūrint kokių įsitikinimų būtų jų valdybos, spaudą turėtų remti bešališkai.

Jeigu čia būtų rodomas šališkumas, kaip Liet. b-nė elgiasi, tuomet jos nariai gali panaudoti tam tikras sankcijas, pav.: tie kurie nepritaria šališkumui gali neimti nario bei kultūriniams reikalams mokesčių arba nelaukti jų parengimų. Tai, žinoma, būtų labai žalingas reiškinys mūsų visuomeniniame gyvenime. De b-nės idėjos. Kritikos nepakenčia, bet kokios rūšies diktatoras. Jos spaudą kontroliuoja grie-

M. SILEIKIS

Poilsis (Tapyba)

LITERATŪRINĖS ATOŠVAISTĖS IR KALEDINĖS NUOTAIKOS

Vėliausiame anglų kalba Lietu- nus žurnale (1977 m. nr. 4) pasveštam būti Special Issue on Baltic Literatures, pasiskaičius jame paskelbtas vertimas estų, latvių ir vieno lietuvių poezijos, su jų įvairiais rimais bei rit- mias, šiam skaitytojui liko tu- rimų bei ritmų atošvaistėjų lie- tuviškai:

Prote švaistos mintis: Kas esi, o kam? Naktį žvaigždės mirga, Bene atsakas tenai? Šienas kvepia, miškas ošia: Atsakas — čionai?

Gal ir lemta būti Miršančia tauta: Visi mirti turim. Kodėl nemirs Lietuva?

Senovės sumerų jau nėra, Bet žmonijai liko Daug už ką juos giria. Ar paliks ką lietuviai?

Spaudoje tenka užtikti tokių bendrinių organizacijų, kurios iš kuklių savo lėšų laikraščius remia bešališkai, pav. gražus pa- vyzdys Vytauto Didžiojo šaulių Rinktinė, kuri 1977 m. atseikė- jo laikraščiams aukų: po \$50 — Naujienoms ir Draugui, po \$25, — L. Lietuvai, Sanderai, Dirvai, Neprikli. Lietuvai, Darbininkui.

Kariui ir Lituans, žymes su- mas Rinktinė paukavo ir kitom kultūrinėms institucijom. Baigiant tenka pasakyti, kad praieitji metai mūsų spaudai nebuvo labai laimingi. Daug gin- čų ir erzelio sukėlė premijuoti poraografinį leidinį, anonimi- niai šmeistų spausdiniai ir tam pan. Tikėkim, kad Naujie- ji — 1978 metai mūsų spausdin- tam žodžiui bus laimingesni.

C. K. Kitą dalį.

Dievas, sakoma, padaręs, Lietuviui laukti

Kitą dalį.

Atsisakyk balso, Išsivadėk mosto, Ir amžiai tave pamirš.

Žvengia žirgai lanko, Bet tyli savininkai: — Istorijs jų neišgirs.

Lietuvius rusni tarė: Mūsų žemę atėm ei, Bet sava nepadarysi žemės, Kur išlisi tėvai!

Pirm negu gavau kalbamą Li- tuanus, iš poeto ir advokato Na- do Rasteno, kuris sausio 17 d. Baltimorėje sulauks 87 metus, ir jo žmonos, Clevelande gimusios Julės Baltrukonytės-Raste- nienės, susilaukiau jų tradici- nį redakcijoms ir draugams Ka- ledinį sveikinimą, kaip papras- tai, poetiškai ir vaizdingai api- pavidaliną. Net vokus adresuot- tas trispalviškai: pavarde gel- tonai, gatvė žaliai, vietovė raud- donai. Siemet Nadas pridėjo R. Kunsio pieštą gintinės žemėla- pėlį (Stalgėnai, Ignalinos raj- onė). Pridėjoje poemelėje Na- das lietuviškai prisimena "Eg- lutes pašluos lėlių", o angliškai "Christmas trees all dressed up like dolls". Man į nuotaiikas at-ėjo šie anglų kalba savi posmai: (Thoughts of a Nashua Lithu- nian on Holy Night):

Senovės sumerų jau nėra, Bet žmonijai liko Daug už ką juos giria. Ar paliks ką lietuviai?

Rašyk, rašyk, sūnau Lietuvos. Gal tavo raštų niekas nedabos. Tačiau, gali būti, kas nors išvers, Ir kitataučių antalogijose kas [nors gers.

Gal ras šekspyrinių minčių, Whitmano gimta kalba?

Būk ramus, ir nesiskubink — Save suviršink iki dugno. Kad liktų tik kaulai ir akis: Kaulai — kūni stovėti, Akis — pasaulį stebėti.

Lietuvio balsas šiandien išgys, Jis norėtų šaukti, Bet negali!

Dievas, sakoma, padaręs, Lietuviui laukti

Kitą dalį.

Every little Christmas tree, Wherever it may be, Reminds me of Lithuania, Far across the sea.

Over the Atlantic to the Baltia, Without any satellite, My thoughts fly swiftly During the Holy Night.

To where Nemunas is flowing, And Sheshupe rolls its waves, My heart remembers Vilnius, And former happy days.

The stars still shine in Lithuania, The sun will always be, But the people are not happy, Because they are not free!

Vytautas Širvydas

Generolas neturi kuo girtis

SANTIAGO, Čilė. — Čilės val- dytojas gen. Augustas Pinochet pasigyrė, kad žmonėms patinka jo vyriausybės valdymo meto- dai. Diktatorius paskelbė refe- rendumą, kurio metu gyvento- jai turėjo teisę pasisakyti, ar jie pritaria prieš penkis metus pa- darytom pamainom. Amerikos laikraštininkai ir stebėtojai pri-ėjo įsitikinimo, kad yra daug- tušcio pasigyrimo. Prie paskel-

btį daug prisidėjo ir pati da- bartinė administracija. Stebėto- jai mano, kad šis "referendu- mas" buvo diriguojamas iš kra- što vidaus reikalų ministerijos.

CHICAGOJE 4.3% BEDARBIŲ

Illinois Darbo Departamen- to pranešimu, bedarbė Chic- gos srityje per praėjusį gru- čio mėnesį truputį sumažėjo, nors visame Illinojuje ne- žymiai padaugėjo, nors vėliausi patikrinimai teikia, kad Chi- cagos srityje ir visame Illino- juje, lyginant su metais atgal, rodo žymų pagerėjimą. Šešuo- se Chicagos metropolinė srity sudarančiuose apskrityse dar- bo ieškančių žmonių skaičius yra 139,960 arba 4.3%. Visame Illinojuje gruodžio mėn. dar- bo ieškančių buvo 249,400 ar- ba 4.3%.

— Prezidentas Carter nori susitarti su Saudi Arabijos vy- riausybe pirkti daugiau degalų Amerikos laivynui ir pramonei. Specialistai nustatė, kad S. Ara- bijos alėjus yra pats geriausias.

NAUJIEŖOSE GALIMA GAUTI H. TAMASAUŠKO LIETUVIŠKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapių su žemėlapiu ir pavelskiais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą, 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkštai viršelis.

Persituntumui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIEŖOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palmū iš gyvenimo. Lengvas stilius, gryva kalba, gražiai iliustr. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas S. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas S. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy- tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsikankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIEŖOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan- gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIEŖOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu- vių gerbimas, privalo susipažinti su žemais išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskis, SIMAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie- dant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk- lose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Iševio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje beis- kuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ilu- struota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPODIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTO, LIETUVO. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakutose, Elapėdoje ir Palangoje. Valduos aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat il- lustrata ir anglų kalba.

M. Žolėnkis, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina \$2.

D. Kurašius, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Au- toriaus pastabuma neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTYKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTYBĖ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIEŖOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Užsakant darbe valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę perlaidą.

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną as- meniskai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasikaltymams nu- pirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradiugins kiekvieną, kas ji at- simena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTA- NO RŪKO lengvas, vaizduos, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvytųjų šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado- maitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori- jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIEŖŲ" ADMINISTRACIJOJE

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuolė bet kokių knygų polnta ar lentyna.

Aleksandras Pakalnikis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip ro- manas. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalnikis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminti- tr laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskiri- tyti 12 dalių. 296 psl., kaina \$3.

Dr. Karys Grinlius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gra- žiai viršelis. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš. \$5.00

Prof. Vaclo. Širvika, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO- RIJA. I dalis. 208 psl., kaina — \$3.00, minkštai vir- šeliais — \$2.00; II dalis. 225 psl., kaina — \$3.00, mink- tait viršeliais — \$2.00

Henrikas Tomas — Tamasauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnikis ir Labguvos apskrityse su įdomiais aprašymais, ilu- stracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Keslėnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapiu. Kaina \$3.

Janina Naronė, TRYŠ IR VIENA, jaunytės atsiminimai 170 psl.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 223 puslapiu

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIEŖOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6106

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai at- lieka didelius darbus. Pirmą, jie pa- deda. Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda su- kurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėne- sio dieną, nėra nuosimčius nuo mė- nesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie ne- ša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos nėra

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	
Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year, other countries \$34.00 per year.	
20 cents per copy.	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$33.00	pusei metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00	vienam mėnesiui \$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams \$30.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

IGNAS PETRAUSKAS

JIS VISKĄ ŽINO?

Neseniai, red. b. kv. Drauge, glosto Vliko "kvailiukus". Jis davė vedamąjį, kuriame jis rašo: "Reikia pagirti Vliko po sprendžia, kas ir kaip vaduos litikus, kurie, nors patys ir ne Lietuvą. Žinoma jis pradeda visada yra pakankamai įžvalgūs, nuo Vliko. Pirminiausia jis pasurdo pakankamai įžvalgų da-

reakcinių nacionalistų". (Vilnis, 1978 metų sausio 4 d., 2 psl.)

Kad rusai viską šluoja iš Lietuvos, tai Naujienos turi akivaizdžių įrodymų. Amerikoje yra šimtai lietuvių tremtinių, kurie savo akimis matė, kaip rusai pirmais okupacijos mėnesiais viską vežė iš Lietuvos. Pirmon eilėn iš Lietuvos buvo išvežtos visos prekės, kurios buvo didesnių krautuvų sandėliuose. Išvežtos visos Maisto dirbtuvių pagamintos atsargos. Išvežtos visos odos iš šiaulių. Bet dar prieš odų visiška iššlavimą, prie kiekvieno lietuviško banko skyrta atsistoję sovietiniai tankai, iš kurio išlindo sovietų specialistas su maišu. Jie iššlavė visus seifus, kuriuose buvo užsienio valiuta, žmonių sudėtos brangenybės ir kiti vertingieji dalykai. Viskas buvo iššluota iš kariuomenės sandėlių. Už tas gėrybes okupantas nedavė jokio pakvitavimo. Šiandien Lietuvoje niekas nežino, kiek turėtų šitokių būdų rusai iššlavė iš gražiai tarpusios Lietuvos.

Netrukus okupantas pradėjo šluoti iš viso krašto nių partijų vadus, karininkus, Lietuvos laisvę gynusius įtakingesnius valstybės pareigūnus, mokytojus, politpolicininkus, laikraštininkus ir kitus Lietuvos inteligentus. Rusams reikėjo juos iššluoti, kad galėtų lengviau per akis žmonėms meluoti. Rusai viską vogė iš Lietuvos, bet tvirtino, kad jie įveda "teisingesnę" ir geresnę tvarką, kurioje niekas darbininko neišnaudos.

Kai viskas buvo iššluota iš bankų ir sandėlių, tai tada specialistai pasileido po lietuviškus kaimus šluoti aruodų. Kiekvienas ūkininkas, stambesnis ar visai mažiukas, privalėjo atiduoti javus okupantams. To reikalavo Lietuvos komunistų partijos centro komitetas. Neatėmus javų iš lietuvių, negalėjo būti komunistinės santvarkos. Negali lietuviai turėti savo aruoduose javų, kada pačioje Rusijoje, besitvarkančioje pagal komunistinius principus žmonės badauja. Iššlavus lietuvių aruodus reikėjo maitinti badaujančius Rusijos darbininkus. Kad reikalas atrodytų savanoriškas, ant pirmojo gurguolės vežimo pasodino muzikantą, kuris turėjo groti linksmas melodijas, rodomas džiaugsmą, kurį sukėlė javų atidavimas okupantui.

Rusai, "atidavę" lietuviams Vilnių, iššlavė viską, ant ko išvyksta sovietų gurguolininkai galėjo savo ranką uždėti. Jeigu jie negalėjo visų durų į vežimą įsidėti, tai bent atsukinėjo rankenas ir užraktus. Iš Vilniaus archyvų rusai išsivežė vertingesnius istorinius dokumentus. Kai raudonoji armija antrą kartą įsiveržė į Lietuvą, tai kartu su jais atvyko ir vadinami "kultūrininkai". Jie iššlavė iš viešųjų bibliotekų kiekvieną vertingę knygą, spausdintą Lietuvos nepriklausomybės laikais. Ne pati knyga rusams buvo reikalinga, bet jiems reikėjo taip iššluoti Lietuvos knygynus, kad ten neliktų nieko, primenančio nepriklausomybės laikus. Rusai dar ir šiandien tebešluoja tas pačias lietuviškas bibliotekas. Klaipėdoje per stebuklą viename knygyne buvo užsilikęs vienerių metų Naujienų komplektas, bet okupantas ir tą iššlavęs, kad nebūtų nieko "kapitalistinio". Javus, pieną, mėsą, pašarus ir riebalus rusai kiekvieną dieną dar ir šiandien tebešluoja iš Lietuvos.

Vilniuje buvusi Gedimino gatvė, dabar okupantų vadinama Lenino prospektu

lyko pranešėją — kalbėtoją...

Gal ir gerai, kad pakvietė? Vis šizma Italijoj... Čia Kviklys vėl naujas žmogus, naujos mintys. Neturiu nieko prieš Dr. Štromą, Italijoj, nei nacizmas Vokietijoj, nebūtų žlugę, jei ne amerikiečiai kariai. Taip, tie patys. Tik bėda su Kviklio tvirtinimais. Dažnai, kada tik jis ką nors tvirtina, tai paprastai būna visai kitaip. Visai neseniai, jis Drauge rašė, kad jis žino, kas ir kaip išlaisvino Lietuvą. O dabar jis ruošia perversmą, žodžiu rengia laikosį beveik išimtinai tikslai. Jis arba per daug žino, arba nuodua, kad nieko nežino. Tas jo pagyrmas Vlikiui, man primena atsitikimą Vakarų Vokietijoj. Kanz. Brantas, buvo kai kieno labai pagirtas, kada jis pasikvietė sau patarėjų, iš Ryt. Vokietijos pasitraukusių asmenų. Vėliau jis už šnipinėjimą buvo patalpintas už grotų. Taigi gyvenimas įvairus ir visokių nuotykių atsitinka.

Kas gali pasakyti, kokį ryšį turi šie bendradarbiaujantys išrinkimai: Petronis. — "Kurie suprato ar bent stengėsi suprasti"? Nainys: "Laikie ir aplinkybės susivokiantieji"... Kviklys: "Įžvalgus žmogus"... Mūsų bendradarbiaujantį, visus, kurie pasi sakė prieš okupantą, pravardžiuoja įvairiausiais žodžiais. Bet Kviklys, Vliko narius pavadina labai jau švelniai — "negudriais politikieriais".

Kalbėdamas apie dr. Štromą, jis vėl tvirtina, kad jis, dr. Štromas, nėra "rusofilas ar sovietofilas". Įdomu, iš kur Kviklys taip doriai žino? Gal jam prieinami NKVD archyvai? Ankščiau, rašydamas Drauge vedamuosius, jis net nežinojo, kodėl lietuviai protestavo prie Jaunimo Centro.

Toliau jis pakartoja dr. Štromo mintis, kad Sovietų Sąjungos amžius ne ilgas, nes jos ramstis, įdėjimas komunizmas ten jau miręs. Jis rašo:

"Komunizmą Sovietose ištiks

toks pat likimas, koks ištiko fašizmą Italijoj"... Čia Kviklys vėl tvirtina neteisybę. Nei fašizmas Italijoj, nei nacizmas Vokietijoj, nebūtų žlugę, jei ne amerikiečiai kariai. Taip, tie patys. Kviklio taip niekinami amerikiečiai. Jau anksčiau jis džiaugėsi, kad veiksmiai per 37 metus neišlaisvino Lietuvos. O dabar jis nurodo priežastis. Nes "veisniai si sugriauti Lietuvių Fondą?!" JAV-bių įsikabinę". Jis siūlo bėgti nuo Washingtono į Europą, į Lietuvą. O Lietuvą lengviausia pasiekama per okupanto agentus.

Ta proga redaktorius peržiūrėjo ir Vliko veiklą, ir žinoma, rado, kad Vliskas sudarytas iš politinių partijų, "mirusių sielų". Pagal seną paprotį, tik komunistai ir frontininkai, nėra politinės partijos, todėl jos ir neįeina į Vliską. Tos "mirusios sielos" nemokės, nei išlaisvinti Lietuvos, nei joje vėliau tvarkytis. Jis rašo, kad Lietuvoje dabar niekas nežino apie politines partijas. Tiesa, kad ten bijoma apie jas ištarti žodį. Bet užtai ten labai daug kalbama ir aiškinama apie "partorgus". Ir čia visokie "partorgininkai" katalikiškoje spaudoje platina skelbimą gen. Petro nio mintis: "Nebūkite atsilikę laiko dvasioje, stokite į Rodnės Tėviškos draugiją, siųskite vaikus į įvairias stovyklas ir į propagandos kursus". Juk Maskva tiek gero mums padariusi, tas visas organizacijas įsteigusi sau išloms. Todėl, anot Kviklio, spaukime i veidą tiem nelemties amerikiečiams ir vykime į Lietuvą. Ir vienas bendrės vadovas suvažiavime pareiškė: "Važiokite ten, vistiek ar tėvai ragina ar ne, nes ten išmoksite kaip išlaisvinti Lietuvą". Juo daugiau išsivijos jaunimo perei per jų mokyklas, tai tuo mažiau bus

ty, kurie prašys Washingtone įvairių okupacijos nepripažinimo rezoliucijų ir negadins nervų tam "Lietuvos mylėtoji". Ir dabar tos "mirusios sielos" daug prsdėjo, kad Belgrade priner vavo Lietuvos okupantą. Tuo pačiu, daug nemalonumų nuo prižiūrėtojų turėjo ir tie išsivijos lietuviai, kurie yra "supratę laiko dvasią ir neatitrukę nuo liaudies", kad nesugebėjo sutvarkyti tu "mirusių sielų". Todėl reikia dar daugiau pastangų, kad suniektint Vliską ir Altą ir kuo daugiau rasti asmenų, kurie įvairių organizacijų vardu, važinėtu į Washingtoną ir tvirtintų, kad tik "jie vieni" atstovauja lietuvius. Tik tada b. kv. ir kompanija, bus patenkinti.

Sprogo Dan Ryan greitkelio sijos

CHICAGO. — Akylus keleivis inž. Herman Solante iš Rock Island praėjusio trečiadienio rytą važiuodamas Dan Ryan greitkelio į tarnybą Chicago miesto centre, viršum 18 ir Clark gatvių, kur konstrukcija yra iškelta i 40 pėdų aukštį, pastebėjo kelio struktūroje keletą plyšių, skubiai painformavo CTA kelio ir struktūrų superintendą inž. at McCarty, kuris greit išsiuntė inspektorius ir buvo rasti trys plyšiai struktūros plėnėse sijose. Plyšiai arba sprogmės vietomis buvo iki pusantro inčo platumo ir inžinieriai, dar neturėdami patyrimo, negali pasakyti kiek dar laiko būtų trukę visai struktūrai sugriūti, jei laiku nebūtų pastebėta.

Dan Ryan struktūra buvo pastatyta 1969 metais. Remontas vyksta visų tempu ir po dar kelių dienų Dan Ryan greitkelis bus vėl pilnai atidarytas.

A. CECHOVAS

Priešai

(Tęsinys)

Visoje gamtoje buvo juntama kažkas beviltiška, sergalinga; žemė, kaip paslydusi moteris, kuri viena sėdi tamsiam kambary ir stengiasi negalvoti apie praeitį, kamavosi atsiminimais apie pavasarį ir vasarą ir apatiškai laukė neišvengiamos žiemos. Kur be pažvelgsi, visur gamta rodėsi — tamsi, be ribų gili ir šalta duobė, iš kurios neišsigauna nei Kirilovas, nei Aboginas, nei raudonas pusmėnulis...

Juo arčiau tikslo buvo puskarietė, juo nekantrėnis tapdavo Aboginas. Jis judėjo, pasokdavo, pro vežiko petį išsiūrodavo į priekį. O, kai pagaliau puskarinė sustojo prie prieangio, gražiai apklauto dryžuotu audėklu, ir kai jis pažvelgė į antrojo aukšto apšviestus langus, buvo girdėti, kaip drebo jo kvėpavimas.

— Jeigu kas įvyktų, tai... aš nepergyvensiu, — pasakė jis, įeidamas su daktaru į prieškambarį ir susijaudinęs trindamas rankas. — Bet negirdėt sambuzdžio, reikiša, kol kas dar laiminga. — pridėjo jis, įsiklausydamas į tylą.

Prieškambarėje nebuvo girdėti nei balsų, nei žingsnių ir visas namas atrodė miegas, nežūrint ryškaus apšvietimo. Dabar jau daktaras ir Aboginas, buvę iki šiol tamsyje, galėjo vienas antrą matyti. Daktaras buvo aukštas, gungtelėjęs, apsirėngęs ne-

mai aštraus, nemalonaus ir rūstaus ryškėjo iš jo stovalyvai ir veidą turėjo negražų. Kažkas nesuprantančių, kap negro, lūpų, erelio nosies ir suglebusio, abejingo žvilgsnio. Jo nešukuota galva, įdubę smilkiniai, prieš laiką praligę plaukai ilgoje, siauroje barzdoje, pro kurią švitinėjo pasmakrė, blankiai pilkos spalvos oda, nepaisomos, kampuočios manieros — visa tai savo šiuokštumu vedė į mintį apie pergventą skurdą, negandą, apie nuovargį dėl gyvenimo ir žmonių. Žiūrint į visą jo sausą figūrą, neįtikėtina, kad šitas žmogus turėtų žmoną, kad jis galėtų verksti dėl vaiko. Aboginas gi savimi išreiškė kažką kita. Tą patį buvo standus solidus blondinas, su didele galva, stambiais, bet minkštais veido bruožais, apšvilkęs dailiai, pagal paskutinę madą, o stote, standžiai užsegame svarke, karčiūos ir veide buvo juntama kažkas kilnaus, liutiško; vaikščiojo jis, tiesiai laikydamas galvą ir išpuotė pirmyn krūtinę, kalbėjo maloniu baritonu, ir manierose, su kuriomis jis nusistūnėjo savo šaliką ir taisė plaukus, skverėsi plonas, beveik moteriškas grakštumas. Net blyškis ir vaikiška baimė, su kuria jis, nusirengdamas, žvalgėsi aukštyn ir laiptus, negadino jo stoto ir nemazino sotumo, sveikatos ir aplombo, kuriais alsavo visa jo figūra.

— Nieko nėra ir nieko negirdėt, — pasakė jis, eidamas laiptais. — Sambuzdžio nėra. Dieve duok, tatai!

Pro prieškambarį jis nuvedė daktarą į didžiąją salę, kur tamsejo rojalis ir kabojo liustra baltam apvalkale; iš čia abudu įjėdū nėjo į mažą, labai

jaukų ir gražų svečių kambarį, pilną malonios rožinės prielabos.

— Na, pasidėkite čia daktare, — pasakė Aboginas, — o aš... tuojau. Aš nueisiu, pažūrėsiu ir įspėsiu.

Kirilovas pasiliko vienas. Svečių kambario prabanga, maloni prielabla ir patsai jo buvimas svetimam, nepažįstamam name, turėjęs nuotykių charakterį, matyt, nelydėjo jo. Jis sėdėjo kėdėje ir apžiūrėjo savo karbolka nudegintas rankas... Tikiai akimirkniui pamatė jis ryškiai raudoną abazūrą, violoncelę futliarą, o, linktelėjęs į tą pusę, kur tikseno laikrodis, jis pastebėjo iškamšą vilko, taip pat solidaus ir sotaus, kaip patsai Aboginas.

Buvo tylu... Kažkur toli gretimuos kambariuos kažkas garsiai ištare garšą "a", suskambėjo stiklinės durys, tur būt, spintos ar vėl viskas nusiramino. Palūkęjęs minučių penketą, Kirilovas liovėsi apžiūrėjęs savo rankas ir pakėlė akis į tas duris, už kurių pasislėpė Aboginas.

Prie šių durų slenkščio stovėjo Aboginas, bet ne tas, kuris išėjo. Sotumo ir plono grakštumo išraiška jame nyko, jo veidas, ir rankos, ir poza iškraipyti biaužia išraiška ne tai siaubo, ne tai kankinančio fizinio skausmo. Jo nosis, lūpos, ūsai, visi bruožai slinkinėjo, tarsi stengėsi atitrukti nuo veido, akys, tarsė stengėsi atitrukti nuo veido, akys, tarsė juokėsi, dėl skausmo...

Aboginas sunkiai ir plačiai žengė į svečių kam-

bario vidurį, palinko, sudejavo ir pakratė kumštis.

— Apgavo! — suuko jis, stipriai primygddmas skiemėnį ga. — Apgavo! Išėjo! Apsirgo ir pasiuntė mane daktaro tiksliai tam, kad bėgtų su tuo juokdaru Papcinskiui! Dieve mano!

Aboginas sunkiai žengė prie daktaro, nutiesė iki jo veido savo baltus minkštus kumščius ir, kratydamas juos, tęsė klyksmą:

— Išėjo! Apgavo! Na, kam šitasai melas! Dieve mano! Dieve mano! Kam šitasai purvinas šlerio fokusas, šita veimio, gyvates vaidyba? Ką aš jai padariau? Išėjo!

Ašaros trykštėlėjo iš jo akių. Jis pasisuko ant vienos kojos ir emė žingsniuoti kambaryje. Dabar savo trumpam svarke, madingose siaurose kelnėse, kurios atrodė ne pagal liemenį plonos, su savo didele galva, ir karčiais jis neįprastai panašėjo į liūtą. Abėjingam daktaro veide nušvito smalsumas. Jisai pakilo ir apžvelgė Aboginą.

— Atsiprašau, bet kurgi ligonė? — paklausė jis.

— Ligonė! Ligonė! — suuko Aboginas, juokdamas, verdamas ir vis dar kratydamas kumščius. — Tatai ne ligonė, o prakeiktinė! Nedorybė! Nieksybė! Ko blogesnio, atrodo, negalėtų galvoti ir patsai abiešas! Pasišalinu, kad bėgtų, nubėgtų su pašatpa, buku klounu, alfonsum! O Dieve, geriau, kad ji būtų mirusi! Aš neišlaikysiu! Neišlaikysiu aš!

(Bus daugiau)

TRUMPAT

— Aldona ir Kazys Jasinskai iš Calumet City, Ill., jų ir mūsų gero bičiulio rekomenduojami, praeitais metais tapo Naujienų skaitytojais. Vakar iš ponios Aldonos gautas toks laiškas: "Kadangi mano vyras pasidaro stropus Naujienų skaitytojas, tai prašau prateisti jam prenumeratą dar vieneriems metams. Su geriausiais linkėjimais pridėdam čėkį už prenumeratą ir auką". Dėkui už laišką ir už dėšimkę.

— Monika ir Petras Makauskai, Rochester N. Y., savo sveikimui, geresnį linkėjimą ir priitarimą išreiškė desimties dolerių auką, atsiųsta prateisiant prenumeratą. Dėkui.

— Ponia Rose Mačernis iš Marquette Parko apylinkės, nuolatine Naujienų bei renginių ir pastangų rėmėja, tarp kita taip rašo: "Siunčiu \$50 pinigine perlaide. Pinigai skiriami už Naujienų prenumeratą 1978 metams, o likutis už kalendorių ir spaudos paramai. Linkiu ir toliau gyvuoti ir kovoti su visokiomis negerovėmis". Dėkui už nuolatine paramą ir už gausią auką.

Dėkui K. Plepiui iš Hot Springs, Ark., už ankstybą prenumeratos prateisimą, geresnį linkėjimą ir už penkinį kalendorių. Taip pat dėkui tos apylinkės Petriui Dambrauskui, tuo pat tikslu atsiuntusiam \$4.

— Danutė Keršienė, Toronto, Ont., Canada, iš anksto, be raginimo prateisė prenumeratą ir parodė savo nuoširdumą lietuviškai spaudai, atsiųsdama \$5 auką. Tos apylinkės tautietis

SEZONINIS METŲ PABAIGOS IŠPARDAYIMAS

Iš Europos importuoti vyriški odiniai žieminiai batai ir pusbatiai, (Volcietijos MERCEDES, platus, su "archsupport", šveicarijos BALLY ir t. t.), parduodami su 25% nuolaida. Taip pat moteriški elegantiški odiniai žieminiai batai ir batukai.

Kambariniai batukai (šlurės) su 10% nuolaida. Porcelanas, kristalas ir kiti dovaniniai daiktai bei indai su 20% nuolaida

NORDEN IMPORTS

3059 N. Lincoln, tel. 248-2646 ir 4725 N. Lincoln Ave.

(prie Western ir Lawrence Aves.), tel. 784-5135.

Abi krautuvės atdaros ir sekmadieniais nuo 1-5 val. p. p.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus bems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvenimo apdraudą ir ilgą pailgą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o telkia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudą tikrai ir saugiai. Klekiančios lietuvių tautos gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jauniui duoda gera Taupomąją Apdraudą + Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA padidina visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuvių KLUBU ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudos mokeskis \$2.00 1 metams.

SLA — knopos yra daugumoje lietuvių kolonių. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau pasakys apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

JUBILEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOS kmetas suėjo 83 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmtakų ir steigėjų būtiną pareigą smulkiai lietuviškai šliktimui skilimas Naujienų platintojų vaje.

NAUJENOS tikrai stovi ir kovoja už Lietuvos ir lietuvių tautos laisvę, teisingumą ir socializmą. Joms rūpi lietuvių tautos gerovė ir laisvė.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendrą laisvę, o ir remia visų lietuvių demokratines darbas bei tikslus.

NAUJENOS skelbia ir lietuvių tautos darymą. Jos pastatymo, reikalingo ir politinių lietuvių laisvės, jos yra visoms lietuvių, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, gerose draugijose girdi Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komitetas JUBILEJINIŲ metų progą skelbiamą platinti vaje kreipiasi į visus lietuvių pasakius lietuviškos spaudos pirmtakų pavardes, atsiųsdama Naujienas tikrai sudaryti grandiozines lietuvių tautos darbas ne tik lietuvių, bet ir visos lietuvių, taip pat patvirtos lietuvių ir jos knopų gerovę, siekiant visuotinę lietuvių tautos laisvę.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kenodoje metams — \$26.00, pusl metų — \$16.00, trims mėn. — \$10.00, vieneriems mėn. — \$3.00. Kitoje JAV vietose metams — \$26.00, pusl metų — \$16.00, vieneriems mėn. — \$3.00. Užsienietims — \$31.00 metams. Susipažinti su lietuvių tautos laisvę.

Prašoma naudoti šermius smulgi atkarpą.

NAUJENOS,

1739 South Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, JUBILEJINIŲ metų progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipažinti nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

MARIJAMPOLES GIMNAZIJA

užsisakė Naujienas vieneriems metams, bet pavadė prašė neminti. Dėkui. Visi lietuvių kviečiami atkreipti savo dėmesį į Naujienas, su jomis susipažinti ir užsisakyti. Naujienos siunčiamos dvi savaites susipažinti nemokamai.

— Dėkui V. Bakūniui už nuolatine bendradarbiavimą įdomiais straipsniais, dėkui už rūpestį spaudos gerove bei naujais skaitytojais taip pat už atsiųstą penkinį kalendoriaus progą. Dėkui atsiuntusiam šiam tikslui po \$2: A. Valiui ir F. Spirkaui iš Marquette Parko, taip pat A. Kalinauskui iš Morris, Ill.

— J. Šarapnickas, St. Catharines, Ont., mūsų bendradarbis ir atstovas Kanadoje, atsiuntė tokį laišką: "Priešindėu pašto perlaide sumoje \$75 ir prašau paskirstyti sekančiai: už "Naujienų" prenumeratą — P. Dauginas \$30. Taip pat P. Dauginas pareiškė, kad Naujienos yra tapusios geriausiu dienraščiu, griežtai pasisako prieš Lietuvos okupantą ir jų pataikūnus, todėl su pranešimu siunčiu ir penkinį laikraščio paramai. Taip pat apmokau savo prenumeratą ir siunčiu \$10 auką Naujienų paramai.

Linkiu Naujienoms ir toliau taip pat griežtai kovoti prieš Lietuvos okupantą, Sovietus ir šičia esančius Sovietų tarnus, kol bus laisva Lietuva". Dėkui už aukas ir už pareiškimus.

— KLB Montrelio apylinkė ruošia tautodailės parodą miesto Meno centre. Ją iškilmingai atidarys sausio 12 d. 8 val. vak. Atidarymo metu miesto savivaldybės bus įteiktas kilimas "Eglė žalčių karalienė", išauštas G. Montvilienės pagal dail. A. Tamošaitį projektą. Paroda bus atdara iki vasario 12 d. nuo 10 ryto iki 8 val. vak. Projektą remia Montrelio lietuvių organizacijos.

— Lietuvių Prekybos Rūmų Vyt. Smetona atliks piano kon-

certą ir Čiurlionio ansamblio kanklininkai, vadovaujami muz. O. Mikulskienės, atliks kanklių muziką.

— Klevelando Vyr. skautės ruošia viešą Abiturientų balių sausio 21 d. Tautiniuose namuose. Sausio 22 d. ten bus Klaipėdos sukilimo minėjimas, ruošiamas kar. Juozapavičiaus ir Žalgirio šaulių kuopų.

— Dana Arlauskienė išrinkta Lietuvos Dukterų D-jos Detroito skyriaus pirmisinkė, Emilija Kulienė — vicepirm., Angelė Zablockienė — fin. sekr., Bronė Nakiene — sekr., Janina Mitkienė — valdybos narė, Irena Alantienė, Jūratė Pečiūrienė ir Laima Zemaitienė — revizijos komisijon.

— Birutė Keršytė iš Hamiltono Torontė atidarė puošmenų ir brangenybių krautuvę — Jewelry Factory, Inc., 360 Bay St., Suite 1604.

— Daley kolegijoj, 7500 So. Pulaski Rd., prasidės vakariniai suaugusiems kursai sausio 23 d. Bus mokoma buhalterijos pagrindai, mašinraštis, greitraštis ir greitas skaitymas, raštinės mašinų teorija ir praktika, nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo kursas ir kiti dalykai. Kai kurie kursai bus Lourdes ir Rice aukšt. mokyklose. Informacijos gaunamos tel. 733-3000.

— Š. m. sausio 22 d. 3 val. popiet lietuvių namuose, Klevelande, Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa, talkininkaujant Žalgirio š. kuopai, ruošia Klaipėdos sukilimo minėjimą. Paimdamos už žuvusių šaulius įvyks Šv. Jurgio bažnyčioje 19 val. 30 min. Paskaitą skaitys kap. F. Eidimtas, o p. Miškinis skaitys sukilimo proklamaciją. Muz. Vyt. Smetona atliks piano kon-

— Birutė Keršytė iš Hamiltono Torontė atidarė puošmenų ir brangenybių krautuvę — Jewelry Factory, Inc., 360 Bay St., Suite 1604.

— Daley kolegijoj, 7500 So. Pulaski Rd., prasidės vakariniai suaugusiems kursai sausio 23 d. Bus mokoma buhalterijos pagrindai, mašinraštis, greitraštis ir greitas skaitymas, raštinės mašinų teorija ir praktika, nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo kursas ir kiti dalykai. Kai kurie kursai bus Lourdes ir Rice aukšt. mokyklose. Informacijos gaunamos tel. 733-3000.

— Š. m. sausio 22 d. 3 val. popiet lietuvių namuose, Klevelande, Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa, talkininkaujant Žalgirio š. kuopai, ruošia Klaipėdos sukilimo minėjimą. Paimdamos už žuvusių šaulius įvyks Šv. Jurgio bažnyčioje 19 val. 30 min. Paskaitą skaitys kap. F. Eidimtas, o p. Miškinis skaitys sukilimo proklamaciją. Muz. Vyt. Smetona atliks piano kon-

— Birutė Keršytė iš Hamiltono Torontė atidarė puošmenų ir brangenybių krautuvę — Jewelry Factory, Inc., 360 Bay St., Suite 1604.

— Daley kolegijoj, 7500 So. Pulaski Rd., prasidės vakariniai suaugusiems kursai sausio 23 d. Bus mokoma buhalterijos pagrindai, mašinraštis, greitraštis ir greitas skaitymas, raštinės mašinų teorija ir praktika, nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo kursas ir kiti dalykai. Kai kurie kursai bus Lourdes ir Rice aukšt. mokyklose. Informacijos gaunamos tel. 733-3000.

— Š. m. sausio 22 d. 3 val. popiet lietuvių namuose, Klevelande, Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa, talkininkaujant Žalgirio š. kuopai, ruošia Klaipėdos sukilimo minėjimą. Paimdamos už žuvusių šaulius įvyks Šv. Jurgio bažnyčioje 19 val. 30 min. Paskaitą skaitys kap. F. Eidimtas, o p. Miškinis skaitys sukilimo proklamaciją. Muz. Vyt. Smetona atliks piano kon-

— Birutė Keršytė iš Hamiltono Torontė atidarė puošmenų ir brangenybių krautuvę — Jewelry Factory, Inc., 360 Bay St., Suite 1604.

— Daley kolegijoj, 7500 So. Pulaski Rd., prasidės vakariniai suaugusiems kursai sausio 23 d. Bus mokoma buhalterijos pagrindai, mašinraštis, greitraštis ir greitas skaitymas, raštinės mašinų teorija ir praktika, nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo kursas ir kiti dalykai. Kai kurie kursai bus Lourdes ir Rice aukšt. mokyklose. Informacijos gaunamos tel. 733-3000.

— Š. m. sausio 22 d. 3 val. popiet lietuvių namuose, Klevelande, Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa, talkininkaujant Žalgirio š. kuopai, ruošia Klaipėdos sukilimo minėjimą. Paimdamos už žuvusių šaulius įvyks Šv. Jurgio bažnyčioje 19 val. 30 min. Paskaitą skaitys kap. F. Eidimtas, o p. Miškinis skaitys sukilimo proklamaciją. Muz. Vyt. Smetona atliks piano kon-

— Birutė Keršytė iš Hamiltono Torontė atidarė puošmenų ir brangenybių krautuvę — Jewelry Factory, Inc., 360 Bay St., Suite 1604.

— Daley kolegijoj, 7500 So. Pulaski Rd., prasidės vakariniai suaugusiems kursai sausio 23 d. Bus mokoma buhalterijos pagrindai, mašinraštis, greitraštis ir greitas skaitymas, raštinės mašinų teorija ir praktika, nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo kursas ir kiti dalykai. Kai kurie kursai bus Lourdes ir Rice aukšt. mokyklose. Informacijos gaunamos tel. 733-3000.

— Š. m. sausio 22 d. 3 val. popiet lietuvių namuose, Klevelande, Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa, talkininkaujant Žalgirio š. kuopai, ruošia Klaipėdos sukilimo minėjimą. Paimdamos už žuvusių šaulius įvyks Šv. Jurgio bažnyčioje 19 val. 30 min. Paskaitą skaitys kap. F. Eidimtas, o p. Miškinis skaitys sukilimo proklamaciją. Muz. Vyt. Smetona atliks piano kon-

— Birutė Keršytė iš Hamiltono Torontė atidarė puošmenų ir brangenybių krautuvę — Jewelry Factory, Inc., 360 Bay St., Suite 1604.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road

Chicago, Ill.

Virgilia 7-7747

MORINIS BUNGALOW — 3 miegami, 30' sklypas, naujas šildymas, tuoj galima užimti, prie 65-tos ir Artesian, nebrangus.

TIK SAVUJŲ TARPE! 4 VIENETŲ mūras ir garažas. Naujas garų šildymas. Našle atiduoda už \$38,800.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$80,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas. Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, garų šildomas. Gerai įrengtas, Marquette Parke, \$25,750.

PAIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irengtas beismantas, centrinis oro šildymas ir šildymas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas garų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvi butus namą Marquette Parke, o pinigams pirkėjui kaina — tai atitinka.

2 BUTŲ gelsvu plyt